

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 239. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, вівторок, 14-го жовтня 1947.

No. 239. JERSEY CITY and NEW YORK, Tuesday, October 14, 1947.

VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДНОМ

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016

THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

РОБІТНИЧІ КОНВЕНЦІЇ ПІДГОТОВЛЯЮТЬ СВОЮ ВИБОРЧУ КАМПАНІЮ НА НАСТУПНИЙ РІК

Бостон, 12 жовтня. — Дев'ята конвенція Конгресу Індустріальних Організацій, яка починається в понеділок, дістане готову програму до переведення від свого президента Філіпа Морея. Головною точкою програми буде зформування кампанії за переведення конгресових виборів в наступному році в тому напрямку, щоб дістати в конгресі належну більшість до знесення закону Тефта-Гартлія, який в наслідок юнії кол вважається за протиробітничий. При допомозі Комітету Політичної Акції (ПАК), покликано до життя під час минулих виборів, КІО надіється спонукати 60,000,000 виборців голосувати так, як буде дораджувати КІО. Досішні настрої вказують, що конвенція перейде спокійно, хоч може прийти до сильніших терг при виборі президента КІО. На це становище кандидату Волтер Рутерс, президент автомобільної юнії. Президія КІО запросила на конвенцію з промовою секретаря стейту Джорджа Маршала. З огляду, що серед членства КІО є доволі багато комуністів, треба надіятися опозиції з їх боку проти переведення Плян Маршала в Європі. На обговорення цього плану знайдеться місце на конвенції з нагоди промови Маршала.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ НЕ ЗАЯВЛЯЄТЬСЯ ЗА ЖАДНУ ПОЛІТИЧНУ ПАРТІЮ.

Сан Франсиско, 12 жовтня. — Хоч на конвенції Американської Федерації Праці яка триває вже цілий тиждень, виявилися бажання, щоб активно вмішатися в політику. А.Ф.П. не хоче заявлятися за підтримку якоїнебудь політичної партії при виборах наступного року. Коли зайде потреба, тоді Краєвий Комітет А.Ф.П. зробить це у свій час. Однак А.Ф.П. приготувати від себе кампанію за знесення Акту Тефта-Гартлія. Тому, що членство в А.Ф.П. виносить 7-600,000 людей, треба надіятися, що воно буде мати вплив на 25-30 мільйонів виборців. Для переведення відповідної агітації буде покликана до життя світна й політична робітничка ліга.

ВИРІВНИКИ ГОРІВКИ ГОТОВІ ПІДТРИМАТИ ЩАДЖЕННЯ ЗБІЖЖА.

Вашингтон, 12 жовтня. — З кол промисловців продукції алкоголю наспіли вісті, що загал підприємців готовий підтримати план Громадянського Харчового Комітету, щоб стримати на 60 днів продукцію алкоголю в цілі збереження збіжжя на рятунок голодних в Європі.

ЮНІЇ ЗАПОВІДАЮТЬ ПРОЦЕС ПРОТИ ЗАКМІНЕННЯ АЛКОГОЛЬНОГО ПРОМИСЛУ.

Сан Франсиско. — Урядовці міжнародної юнії в дестиларнях, зібрані на конвенції Американської Федерації Праці загрозили судовим процесом проти дистрибуторів алкоголю на випадок, коли б вони замкнули підприємства на 60 днів. Процес можна розпочати на підставі закону Тефта-Гартлія, бо стримання продукції алкоголю позбавить праці 100,000 робітників.

Релігійні групи за стримання виробу горілки.

Вашингтон. — Урядовці Громадянського Харчового Комітету дістали запевнення від різномірних релігійних груп, а це католицьких, протестантських та жидівських, що вони підтримають кампанію за збереження збіжжя для потреб Європи через стримання продукції алкоголю на 60 днів. Відповідні резолюції в тому напрямку вже надходять з різних околиць.

СЕНАТОР ПЕПЕР З НАГОДИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО „СЛОВ'ЯНСЬКОГО КОНГРЕСУ”.

Нью Йорк, 12 жовтня. — Сенатор Пепер взяв участь в обіді, улаштованому в готелі Пенсильванія в його честь з нагоди „Американського Слов'янського Конгресу”, що його скликали більшовики. Серед запрошених гостей явилися: югославський посол Савва Косановіч, і чеський делегат до Об'єднаних Держав д-р Ян Папанек. Спонсорами обіду були такі люди, як Луїс Адаміч та Віто Маркантоніо. Сенатор Пепер у своїй промові заявив, що великі видатки Америки на зброювання однак не вистарчають для модерної війни, тому він радить, щоб Злучені Держави дарували \$50,000,000 Європі, щоб не допустити до нової світової війни. Ці гроші можна б виплатити через Об'єднані Держави. Коли б Америка дарувала річно європейським країнам по десять мільйонів, тоді вони отримали б до половини своїх військових витрат, а це призвело б до миру, твердив Пепер. Щоб це досягнути, треба відродити дух Рузвелта. Тоді можна буде перевести одніорічний мораторій взаємного прозивання себе в О.Д., заповідав Пепер, в якого честь оцей обід улаштовано.

Вісті зпоза залізної заслони в америк. пресі

Нью Йорк, 12 жовтня. — Геральд-Трибун поміщує вже дев'ять статті з вичерпучими вістями про положення й настрої населення в країнах поза „Залізною Заслоною”, на підставі вістей, призначених у советських сателітів, а це: в Фінляндії, Польщі, Чехословаччині, Австрії, Угорщині, Болгарії, Румунії. Туди їздили 4 кореспонденти видавництва Геральд Трибун. У найновішій статті представлена агітація, ведена в згаданих країнах проти Плян Маршала. Місцева преса згаданих країн представляє цей Плян як диявольський план, який повинні поборювати „демократичні країни” (тобто зпід советського режиму) всіма засобами. Щоб не допустити до виконання Плян Маршала, Совети від себе придумали щось подібне, іменню „Плян Молотова”. Вони розголошують, що в Советах цього року випали жива знаменито й вони зможуть постачити повно збіжжя Західній Європі. Крім цього преса в країнах сателітів зображує рожеву картину життя в багатій Східній Європі, в якій живуть вдоволені народи, що мають чудовий устрій у формі економічного комунізму. Для доповнення сільсько-господарського комунізму советська преса заповідає повну індустріалізацію Східної Європи.

СЕНАТОРИ ПРОВІРЮВАТИМУТЬ ВИДАТКИ ОБ'ЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

Вашингтон. — Три американські сенатори призначені для перевірки витрат Об'єднаних Держав тому, що Америка найбільше причиняється до покриття витрат О.О.Д. Сенатор Джордж Д. Айкен, президент комісії витрат, заявив, що податковці мають право знати, куди йдуть їхні гроші. Сенатори, яких він назначив до перевірки, це такі: Ірвінг М. Айвес, Борк-Б. Гікенлупер і Герберт Р. О'Коннор.

Ограбили Україну на 103 проценти

Москва, 12 жовтня. — Нікіта Хрущов, президент Ради Міністрів УРСР, і Лазарь Кагановіч, секретар більшовицької партії в Україні, повідомили сьогодні інстом Сталіна, що ограблення України та доставу українського збіжжя більшовицькій державі переведено на 103%. Точних даних про здирство збіжжя з українських хліборобів не подається. В коментарях стверджується тільки, що український хліб допоможе Москві нагодувати новий Комінтерн та закріпити свою підтримку міжнародну політику, виморюючи дадше голодом населення України.

АМЕРИКА ЗЛАГІДНИЛА СВОЇ ОБВИНУВАННЯ В ГРЕЦЬКІЙ СПРАВІ.

Лейк Соксес, Н. Й., 12 жовтня. — Генеральна Асамблея О.Д. закінчує свої дебати в грецькій справі. Злучені Держави Америки обстоювали рішення Балканської Провірочної Комісії О.Д. та домагалися визнання вини Болгарії, Югославії та Альбанії в комуністичних безпорядках на кордонах Греції. Советський Союз зі свого боку звалював всю вину на грецький уряд. Британія й Франція намагалися злагіднити одне з друге обвинувачення та видвинули компромісну пропозицію, в якій тільки стверджується, що Болгарія, Югославія та Альбанія допомагають комуністичним партизанам, але не говориться виразно про „вину” цих країн в грецьких заворушеннях. Америка погодилася на цей компроміс та відтягнула своє домагання признати „вину” трьох згаданих балканських країн. Советський Союз зі свого боку не тільки що не прийняв компромісу, але ще й використав американську згидливість до чергового виступу проти Америки, заявляючи, мовляв Америка сама не є певна своїх обвинувачень і тому йде на компроміс.

АМЕРИКА ЩЕ ЦЬОГО ТИЖНЯ ВИДВИГНЕ В О.Д. ПЛАН НЕЗАЛЕЖНОСТІ КОРЕЇ.

Лейк Соксес, Н. Й., 12 жовтня. — Крім грецької і палестинської справи, американський план в справі незалежності Кореї належить до найважливіших справ на теперішній сесії Генеральної Асамблеї О.Д. Цю справу видвинув вже секретар департаменту стейту, ген. Маршал, в своїй інавгураційній промові. З поінформованих джерел повідомляють, що американський представник в О.Д. ще цього тижня пропонує Генеральній Асамблеї конкретний план в цій справі, домагаючись поступового здійснення політичної незалежності Кореї, включно до окремих рекомендацій щодо відкликання американських і советських військ з цієї країни. Ці рішення виніс департамент стейту після того, як Совети мали повторити своє домагання відповіді на свою пропозицію щодо евакуації. Американський уряд вважає, що советська пропозиція евакуації є тільки маневром, щоби з відкликанням американських військ з південної Кореї відкрити в цю частину країни шлях для більшовизації, як її вже переведено в північній Кореї. Америка не тільки погоджується на евакуацію Кореї, але й домагається її при рівночасному здійсненні всіх інших передумов політичної незалежності цієї країни, проти чого з черги виступає Советський Союз. Справа Кореї буде черговою „кісткою незгоди” між Америкою і Советським Союзом на теперішній сесії Генеральної Асамблеї О.Д.

НА БАЛКАНСЬКОМУ ВУЛЬКАНІ.

Лондон, 12 жовтня. (АП). — Положення на Балканах ще більше загострилося після створення там формального центру відновленого Комінтерну. Греція продовжує бути головним об'єктом советських нападів, хоча в останньому часі більшовики збільшують свої погрози Туреччині. Події в Палестині з черги загострюють положення в цій запальній частині світу. Сьогодні московське радіо передало повідомлення грецької „демократичної армії”, мовляв турецькі війська протягом останніх трьох тижнів вже два рази відкрили вогонь на грецьких комуністичних партизанів. З Істамбулу повідомляють, що советські малі військові кораблі круяться в підозрілій близькості від Дарданелів, беззастанно патрулюючи прибережні води Румунії й Болгарії та намагаючись не допустити до Туреччини втікачів з опанованих більшовиками балканських країн.

АРАБИ КРИТИКУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКЕ СТАНОВИЩЕ В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ.

Єрусалим, Палестина, 12 жовтня. (АП). — Американську підтримку пропозиції поділу Палестини з вдівіллям прийняли жиди, нат омість її гостро критикують араби. Жиди твердять, що в американській політиці в справі Палестини переважає „прогресивні кола”. Араби твердять, що американська декларація в О.Д. була „смертельною кулею”, зверненою проти Арабів і на випадок, якщо б О.Д. таки вирішили поділ Палестини, тоді до бою виступлять всі арабські країни і тоді теж американські амбасади, посольства і транспортні агенції перестануть діяти в тих країнах.

КОМУНІСТИЧНЕ БЕЗПРАВА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Прага, 18 жовтня. — В Чехословаччині найшовся ще один відважний, що поважився критикувати комуністичний терор. Фердинанд Перутка, редактор єдиної ще незалежної газети „Свободні Новини”, виступив сьогодні з критикою проти комуністичних обвинувачень щодо словацької „змови проти республіки”, заявляючи, що як так піде далі, то в країні не потрібно буде судів, бо судом буде думка комуніста і вона вистачить на те, щоб засудити кожного підозрюваного.

759 ЖЕРТВ ХОЛЕРИ В ЄГИПТІ.

Каїро, Єгипет, 12 жовтня. (АП). — В Єгипті далі шаліє епідемія холери, жертвою якої впало досі вже 759 осіб, згідно з офіційними даними міністерства здоров'я. Випадків захворювань, згідно з тими самими джерелами, було досі вже 3,334. Уряд продовжує інтензивну рятункову акцію, у великій мірі при допомозі американських медикаментів.

ТРИВОГА В СПРАВІ ПАЛЕСТИНИ

Лейк Соксес, Н. Й., 12 жовтня. — Вчора представник Злучених Держав Америки в О.Д., Гершел В. Джансон, з'ясував становище Америки в справі Палестини, підтримуючи план поділу цієї країни на дві, арабську й жидівську держави та пропонуючи створення добровільної поліційної сили з малих держав, які подбали б про переведення цієї справи в життя. Рівночасно з Палестини та арабських країн наспіли тривожні повідомлення, що всі сусідні арабські країни мобілізують війська та стягають їх на кордони Палестини, щоб поставити О.Д. перед доконаним фактом зайняття цієї країни, або заляканням вимусити відповідне рішення. Жиди зі свого боку теж почали підготовку „на всякий випадок”. В Америці військові та конгресові кола зі сенатором Ванденбергом на чолі протидіють будькому заангажуванню американських сил для здійснення Плян поділу Палестини. Советський Союз виявить своє становище в справі Палестини на найближчому засіданні, в понеділок. Поінформовані кола вважають, що Совети теж підтримуватимуть план поділу Палестини, хоча можуть виступити теж з домаганням якнайшвидшого відкликання британських військ. Британія зі свого боку ще не забрала в цій справі голосу.

ЗІРВАННЯ ДИПЛОМАТИЧНИХ СТОСУНКІВ МІЖ ЮГОСЛАВІЄЮ І ЧІЛЕ.

Білгород, 12 жовтня. — Югославський уряд вчора повідомив про зірвання дипломатичних стосунків з республікою Чіле, як наслідок викинення з цієї країни двох югославських дипломатів. Уряд Чіле опублікував документи, які вказують, що ці „дипломати” були звичайними більшовицькими агентами та підготували внутрішні безпорядки в країні. Югославський уряд вияснює зірвання дипломатичних стосунків теж твердженням, що закордонною політикою цієї країни не керує її уряд тільки „чужа держава”.

СОВЕТИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Москва, 12 жовтня (АП). — Советська агенція ТАСС повідомила сьогодні, що советський уряд зложив гострий протест перед урядом Чіле проти недавнього обстрілу советської Амбасади в тій країні.

ФРАНЦІЯ ТА ІТАЛІЯ БАСТІОНАМИ КОМІНТЕРНУ.

Париж, 12 жовтня. — З поінформованих джерел заявлено, що Советський Союз рішив створити з Франції та Італії головні бази відновленого комуністичного Інтернаціоналу. Це виражається однак чимось селістю комуністичних партій в цих країнах (Франція — 1,300,000; Італія — 2,200,000), як і характером цих комуністичних партій та стратегічним положенням їх країн.

БОЛЬШЕВИКИ ПРОДОВЖУЮТЬ ІНСИДУАЦІЮ НА АМЕРИКУ.

Варшава, Польща, 12 жовтня. — Започаткована Москово пропагандивно-політична війна проти Америки продовжується з неслабнutoю силою теж советськими сателітами та більшовицькими п'ятиколоннами по всіх країнах. Сьогодні московські наклепи на Америку повторив польський вислудник Москви, віцепрем'єр Гомулка, заявляючи, що теперішня американська політика дуже нагадує політику Гітлера безпосередньо перед агресією.

Берлін, 12 жовтня (АП). — Майор советської армії, Руденко, виголосив сьогодні в „домі советської культури” промову перед німецькою публікою, обвинувачуючи Америку й Британію, що вони намагаються „скривавити німецький та советський народи на смерть”, відтягаючи створення другого фронту на заході.

ГЕН. ДЕ ГОЛЬ ВКАЗУЄ НА БОЛЬШЕВИЦЬКУ ЗАГРОЗУ В АФРИЦІ.

Париж, 12 жовтня. — До Альжіру сьогодні вперше після визволення тріюмфально увійшов ген. де Голь, виголосивши промову, в якій звернув увагу на большевицьку загрозу. Большевики при допомозі пропаганди та своїх п'ятих колон намагаються розбити Французький Союз. Ген де Голь ззивав альжирців до боротьби проти большевицької загрози.

МІСЬКІ ВИБОРИ В РИМІ.

Рим, 12 жовтня. — Вчора тут відбулися міські вибори, що були причиною запеклої пропагандивної боротьби між комуністами та їх противниками. Вислід виборів ще не проголошено, тільки стверджено зріст голосуючих в порівнянні з минулорічними виборами. Противники комуністів вважають, що збільшення участі у виборах було спричинене проти-комуністичним наставленням населення.

ПРОПАВ ГАБСБУРГ.

Відень, Австрія, 12 жовтня (АП). — Австрійська поліція сьогодні повідомила, що в серпні пропав зі свого дому Вільгельм фон Габсбург, правнук архикнязя Карла I, що переміг Наполеона під Асперн в 1809 р. Приятелі Габсбурга заявляють на підставі листів, що Вільгельм є в советському концетраційному таборі у Вінер Нойштадт.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подплата часо три центи.		Three cents a copy.	
For one year	\$7.00	One year	\$7.00
For six months	\$3.75	Six months	\$3.75
For three months	\$2.00	Three months	\$2.00
В Дирекції та Загально:		Foreign and Jersey City Rates:	
For one year	\$10.00	One year	\$10.00
For six months	\$5.25	Six months	\$5.25
For three months	\$2.75	Three months	\$2.75
Часо з понеділка (з англійською частинкою):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
For one year	\$2.50	One year	\$2.50
For six months	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

УКРАЇНСЬКІ „E.V.W.“ В АНГЛІЇ

„Нью Лідер“ з 11 жовтня б. р. містить короткий опис очевидця про розміщені особи, Ді Піс, які дісталися до Англії на роботи і таким чином стали „Юропін Волонтери Воркерс“ (E.V.W.). Появу цієї статті, як виходило б, треба розуміти так, що комуністична пропаганда представляє цю справу цілком фальшиво. Знов стаття, яку написав лектор і письменник Ф. В. Пік, мала б цю неправду спростувати. Тому, що в статті пишеться теж про українців, вона набирає особливої цікавості й для нас, теж і тому, що вживається теж і нас висилати українським скитальникам в Англії книжки для вивчення англійської мови і т. п.

Ф. В. Пік стверджує, що Англія потребує робітників. Це, як виходило б, є властива причина, чому Англія допускає до себе 100,000 скитальників з британської зони. Без них, як кажеться, не можна б Британії виконати тепер її економічного плану. Тимі скитальниками є балтійці й українці. На них покладає Англія надію, що вони допоможуть їй піднятися економічно. Скитальники, як виявляється, виявляються з свого завдання знаменито. В Англії платять їм ту саму заробітну платню, що британським робітникам, як і дають їм те, що дістає кожний британець, коли їде про харчі й одягу. Проте скитальники вважаються за чужинця і він може оставати в Англії так довго, поки не знайдеться для нього місця постійного осідку.

З цього, що пише очевидець, який обіхав табори скитальців в Англії, виходить, що скитальці роблять добру службу для Англії. Захист, який мають в Англії, як кажеться, є „раєм“ в порівнянні з тим, як їм жилося в скитальцях таборах у Німеччині. Мешкають вони в Англії в тих бараках, в яких жили в часі війни летуни. В містах погано з мешканням, але українці, кажеться далі, у більшості зголосилися до фермерських робіт і вони живуть головню на фармах. Найбільша біда з тим, що є порозділювані родини і це є тепер головним завданням влади повести справи так, щоб ці родини могли жити разом. Британські Трейд-Юнії погодилися приймати скитальців і трактувати їх нарівні з британськими робітниками.

Певно, що життя в Англії не є для скитальців тим, яким могло би бути життя на рідних землях. Та пише автор, найтрагічнішим є для скитальців не так це скитальче життя, але спогоди про це, що діється та діється на їх рідних землях. Тих оповідань наслухався автор, як виходить з його писання, багато. Тому він визнає усіх тих, що живуть в свободі, у вільних країнах, зробити все, що є в їхніх силах, щоб бодай спасти тих людей, які мали щастя видобутися з большевицьких рук й уникнути тортур та депортацій. Британія, каже Ф. В. Пік, своє зробила, а тепер черга на інші країни.

Дійсно, тепер черга на інші країни, а в першу чергу на Злучені Держави.

Як підготовляють „диктатуру пролетаріату“

Наче для пригадки, що не треба легковажити змагань до заведення в Америці „диктатури пролетаріату“, підготував федеральний імміграційний адвокат Джон П. Бойд у Нью-Йорку адміністративний процес проти румунського іммігранта, який під іменем Джана Санто організував юнію нью-йоркських транспортних робітників для потреб московської диктатури. Цей процес ще не закінчився, однак зізнання свідків у цьому процесі можуть отворити однією з робітничо-громадянських, засліплених комунізмом, про що йде справа.

Колишній комуністичний провідник Джозеф Зак Корнфедер зізнав на переслуханні проти Санта, в п'ятницю 19 вересня, як то він самий і 5 інших американських комуністів відбували науку у Школі Леніна в Москві, де їх учителями були уніформовані офіцери червоної армії. Офіцери були спеціалістами в громадянській війні і вчили техніки та стратегії, як переводити повстання в капіталістичних державах.

Коли свідок повернувся до Америки, почав організувати малі групи загрозливих для повстання в Нью-Йорку, переміщуючи ці групи на „боеві ячейки“. Коли свідка хотів висміяти адвокат оборони, тоді свідок пригадав, що такої самої тактики тримався Ленін і при її допомозі захопив владу в свої руки, „іменем пролетаріату“. Інші свідки виявили, що один з організаторів юнії був водночас організатором 32 відділів Комуністичної Партії в нью-йоркській міській дільниці, в Бронксі.

Самий Корнфедер уродився в Скритоні, описав перебування у Дітроїті. У 1927 р. вислали його партія до Школи ім. Леніна в Москві, як представника групи Вільяма Фостера з Комуністичної Партії Америки. Тоді в Москві був зїзд Комуністичного Інтернаціоналу. Після зїзду Корнфедер залишився в Москві два роки і там був членом Англо-Американської Секції Комуністичного Інтернаціоналу (Комінтерну). В рр. 1930 і 1931 його вислали до Коломбії і Венесуели в Південній Америці як представника Комінтерну. Повернувшись з цих країн, Корнфедер став секретарем Ради Єдності Робітничих Юній, яка мала за завдання організувати комуністичні юнії окремо від юній Американської Федерації Праці. В рр. 1933 і 1934 його послали до Стейту Огайо, де він заложив подібну Раду Єдності.

За словами Корнфедера до рогу до Москви заплатила йому Комуністична Партія, однак советський уряд утримував

його на свій кошт під час побуту в Росії. Школу Леніна в Москві утримував Комуністичний Інтернаціонал і постачав книжки до науки. Там учили не лише теорії революції, але теж і практичного її переведення. Під час викладів учили студентів, про потребу скидання всіх капіталістичних урядів при допомозі організації. У кінцевій стадії це треба перевести просто збройним повстанням — казали в школі. Як переводити таке повстання, цього вчили практично три місяці офіцери червоної армії. Вони вказували, які тактики вживати по містах, якої по селах і як займати стратегічні об'єкти. Вони теж учили, як організувати свої ватаги і як уживати різного роду зброї.

Коли федеральний адвокат запитав свідка, чи вчили в Москві, як перевести державний переворот у Злучених Державих, тоді свідок ширше розповів про цілі й тактику комуністів. „Головна мета Комуністичної Партії“ — пояснював Корнфедер — „є диктатура пролетаріату, яка, як це вказали основники комунізму, може бути переведена лише через цілковите знищення капіталістичної держави, а діяння Комуністичної Партії мають на цілі перевести потрібну підготовку. Точної дати на переведення революції не подається, бо треба наперед витворити таку ситуацію, серед якої це було б можливе. Зате в підручниках точно описані умовини, серед яких треба це перевести. Ці умовини, подані в вільсьових підручниках Школи Леніна в Москві, є такі:

„1. Треба допровадити до хаосу й недовілі серед мас і серед урядовців до такого ступня, щоб далі функціонування уряду було неможливе; 2. на такий випадок мусить бути зорганізована група, в теперішнім випадку Комуністична Партія, яка вміла б використати таке положення; 3. мусить бути створені обставини, в яких можна буде пхнути комуністів, до акції, а такою обставиною є саботажні страйки, які сприяють рух“.

Свідок признався, що він писав про це в комуністичних журналах, який був наказаний до примусового читання серед партійців в липні 1929 р. На час війни, сказано було в одній статті, треба не лише викликати саботажні страйки, але теж стримати продукцію так далеко, щоб вояки не дістали потрібних матеріалів і харчів і щоб з лімсти за те звернули свою зброю проти своїх „гнобителів“, отже старшин і уряду. Треба намовляти вояків, щоб вони не йшли збройною силою проти вояків ворожих країн і щоб переводили збро-

вання з ними. У цьому журналі було написано, що на випадок війни між Злученими Державами й Советським Союзом заклики будуть змінені і вояки дістануть наказ дезертувати з армії з такою зброєю, яка буде в їхніх руках і переходити на бік червоної армії.

Цю статтю перечитав федеральний адвокат на розправі і свідок заявив, що він її пам'ятає.

При перехресних питаннях Корнфедер виявив, що він самий учив у Нью-Йорку, Клівленді й інших містах, як перевести переворот при допомозі ячейок, складених з 7, 8, 9 і 10 людей і покликувався на свої інструкції з Москви. Коли оборона закинула йому, що не можливе зайняти велике місто при допомозі

50-60 людей, Корнфедер відповів, що Ленінові взяло 15 літ часу до відповідної підготовки, отже тому й праця свідка була охоронена на дальшу мету.

Попередніх днів свідки уряду вказували, як Комуністична Партія працює між нігами, щоб поширити між ними недовіря до білих і як має юнія транспортних робітників у Нью-Йорку перервати електричний рух на електричних залізницях, головню на підземних та спараліжувати міську комунікацію.

Оці комуністичні засоби при намаганнях заведення „диктатури пролетаріату“ особливо актуальні після щойно оприлюдного маніфесту нового Комуністичного Інтернаціоналу.

Відродження українського життя в Бразилії

Національне життя українців в Бразилії, яке так гарно процвітало до 1937 року, почало нараз впасти, наче скошений цвіт. Сталося це в часі диктаторської націоналізації. Українські товариства, щоб уникнути утрату надбане добро ступнево переходять на організації бразильські. Здавалось, що українське життя в Бразилії завмере вже навіки. Здавалось, що ніхто і ніколи не почує в Бразилії більше українського слова ні пісні. Однак вічно живучий український дух не вмер. Він заховався в українських святихнях — родинних і у своїй рідній церкві. В них він жив, кріпшав і ждав менту, коли знову виявить свою безсмертну силу.

Цей мент прийшов з кінцем війни, коли зачали появлятися за океан перші зазиви Українських Допомогових Комітетів: „Рятуйте українські жертви війни!“ Цей голос відбився голосним відгомном у серцях бразильських українців, які вже навіть у часі дошкульної націоналізації організували Допомоговий Комітет Жертвам Війни, під фірмою бразильського Червоного Хреста. Ініціаторами та організаторами Комітету являються: о. Іринар Маланак ЧСВВ, П. Морконтун, інж. Софрон Волошин, П. Курак, М. Решетник й інші.

Український Допомоговий Комітет зайнявся у першу чергу харитативною акцією допомоги українським скитальцям. Переводить ударну збіркову кампанію. Висилає за океан багато дарунків для наших скитальців. Живо інтересується справами української еміграції до Бразилії. Вводне в бразильськом уряді велику поміч для прибуваючих скитальців. Примищує велику їх частину в оселях заселених українцями. Вишукує відповідні праці. Полагоджує формальності в урядах. Влаштує постійно різні

вистави, концерти та вечірки на покриття видатків, розбужуючи й оживляючи в той спосіб теж і ціле українське життя в Бразилії.

Згадуючи за працю Українського Допомогового Комітету, годиться звернути окрему увагу на чи не найважливішу справу. Отже У. Д. Комітет скликає Конгрес українців в Бразилії, який відбувся в Куритібі 6. і 7. липня б. р. На цей конгрес зібралися делегати з найдаліших закутків. Між делегатами було багато ідейної молоді. Розуміючи вагу важливих світових подій і бачучи, що в наслідок націоналізації українська колонія в Бразилії ослабла й не має ні одної організації української, яка була б її речником, Український Допомоговий Комітет представляє Конгресу свій план створення такої організації. Цей план Конгрес зреалізував й організацію створено. Її назва: Товариство Прихильників Української Культури. Вона очолює усе українське громадянство в Бразилії й таким чином українська колонія на тому відтинку становить сьогодні один організм, а партійні ідеології зійшли на друге місце. Українська колонія в Бразилії має одне задушевне бажання: Помогти визволенні й відбудові Соборної України. Для здійснення й закріплення цього святого ідеалу всіх українців, організація „ТПУК“, єдиного легального речника української думки в Бразилії, висилає своїх делегатів на Українську Пан-Американську Конференцію в Нью-Йорку.

Товариство Прихильників Української Культури приступило теж до основного реорганізації українського життя в Бразилії й творить сітку своїх філій і секцій. Такою важною ступницею є секція ТПУК в Сан-Пауло. В цьому двомільйонному місті, столиці штату тої ж назви, живе велике число укра-

33 РІЧНИКИ „СВОБОДИ“ В БІБЛІОТЕЦІ УНІВЕРСИТЕТУ ІЛІНОЙ.

Керівник часописного відділу бібліотеки Університету Іліной надіслав редакції „Свободи“ листа з подякою за висилку щоденника. При цій нагоді він стверджує, що в згаданій бібліотеці вже є 33 опрацьовані річники „Свободи“, що становлять „основну частину нашої української і російської колекції“. Бібліотека згаданого Університету є до публічного вжитку й там з річниками „Свободи“ можуть користуватися теж всі ті, що часто звертаються до нас з проханнями надіслати їм відповідні матеріали. Це відповість насамперед до американсько-української студентської молоді.

Ілліній. Одні з них пішли на службу чужим, деякі почервоїли і напевно багато більше пропало б, якби не була там громадка щирих українських патріотів, яких очолює ідейний молодий українець, п. Михайло Дзюра, та не взялась за організування тих що ще остали. Сьогодні треба подивлятися з радістю їхню діяльність та успіхи їх праці.

Кінчаючи цей короткий допис хочемо ще заявити, що українська колонія на землях правдивого Хреста винна великий довг великим Братам у Злучених Державих Північної Америки і Канади за велику ідею, яка спонукала нас скликати Конгрес у Куритібі й розбудити в цей спосіб українське життя. Думаємо, що подібний довг винний теж й інші українці, теж і ці, що на скитальщині та в рідному краю. Українська Пан-Американська Конференція буде великим кроком вперед у посиленню допомоги визвольним змаганням українського народу; вона зв'яже тісно українців в обидвох Америках. З такою надією з такими думками вислали бразильські українці теж і свою делегацію на цю Конференцію.

о. М. Іванів, ЧСВВ
Ілля Горачук

ЩОБ СПОВНИТИ ЯК СЛІД ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

СТЕПАН ЛЮБОМИРСЬКИЙ

ПРОГРАНА ЛЮДИНА

6)

Легко спрямував його за дома найближчими цілями. Вони вже так близько, вже видно в продовженні дула їхніх обличчя, хижачькі очі і зосереджену волю зловити втікача.

На обличчі яким дотиком застигла дівоча рука... Сильвестер заціпився у собі і потягнув язичок... коротко. Сухий тріст розірвав тишину. Сніг закурився, крик спалахнув у білій хмарі, затріщали дошки, щось котилось, біле, як мара. Поцілів... Стаєвими очима слідкував за двома другими поставами, що пробували заплугувати... Ждав на один мент... і знов він

пустив смерть з руки. Це гірший крик роздер вухні оболонки і ворог заляг.

Заліз у снігу, несподівано для себе самого, не знаючи, де саме скривається ворог... Спритний ворог.

А Сильвестер не ждав. Не ждав ані секунди. Сховнувся вниз, піднявся і закинув на себе автомат.

— Так мало часу маємо... аж страшно. Якщо не встигнемо... Якраз озвався ворожий скоростріл. Ворог сів по снігу для орієнтації. Спішилося йому.

— Ви змучені... — шептала дівчина, та він не слухав. Вже

був готов до дальшої дороги. Вже і руки відпочали і дух новий вступив у нього.

— Держіть мене міцно — сказав тільки, піднімаючи її на руки. Піддавалась йому без найменшого опору. Не сприйняла ніяких труднощів, стала бути дуже малою і дуже легкою для його рамен. А проте, коли обняла його через плече і шию, Сильвестер здригався, а на її здивований морг погляд відповів мовчавою.

— Лишіть мене... вам тяжко — кинула прямо до вуха. Помімо зимової шапки чув виразно її гарячий шепіт.

— Дурниці — відказав. — Ви мене не вратуєте... вони за близько... і самі загинуть... Залишіть мене...

Вона говорила це, він не глядів на неї, але якби знав, що за жаром з її очей підчас тих слів, яке прохання, щоб він не залишав її і яка вдячність

за його труд, за його посвяту... Добре, що не знав цього. Не бачив.

Держучи її в раменах пустився в дальшу дорогу. Сподівався, що ворог через кілька хвилин знов наляже йому на плече. Тому використовував кожне закриття терену і кожний зїзд, щоб скоріше наблизив його до спасенного лісу...

Під першими деревами оглянувся. Поле за ним було чисте. Тільки у віддалі безперервно гомоніли постріли. Набої неслись кудись, світами, але тут було вже тихо і безпечно. До нього не озивалося ніщо, ліс стояв великий і мовчавий над ними, глибоко своєю рознива неохоче і недовіряливо. Та смілива людина без надуми вступала у його нетрі. Без надуми попрямувала між високими, старезні смереки, вибираючи найчистіший шлях... Тишина і повага лісу впли-

вала на нерви, на думки. Позаду остав ворог, позаду остав старий світ, позаду оставла смерть. Таки вінніс життя із безпеки, вінніс не тільки своє. При цьому осмілюся глянути на оце друге життя у своїх раменах, чуже життя і мимоволі задержав очі аж до болю на зінцях, що так вперто гляділи у нього, з якимсь неначе болочим виразом уст. Дивно стало. Переміг себе, зняв очі і спрямував їх перед себе, боючись глядіти на свій тягар. Немов би зраджував щось перед собою самим.

Ліс не був густий. І снігу у ньому було значно менше. В одному місці, туго захованому серед високих дерев, майже на голому чатинні і слідами неданного побуту зайців став на відпочинку. Зложив її на чатинні і сам присів змучений. Замкнувся в собі, стерп і похолоднів. Не бажав собі глядіти на неї, не бажав собі

навіть говорити. Тямив, що вінніс її до світу і що у світі цьому на неї хтось жде. Хтось, що зконечности довірив йому надзір над нею. Вона туди належить, а він сам... мусить остати в тіні.

Тому теж відсунувся набік дещо, хоч обставини не могли здержати його від запиту: — Вам холодно...? Я маю це рум. Випийте.

Мовчки взяла з його рук полевий пляшечку і відкрутила корок. Шось зацікавило її, потрясла пляшечку і відкрила, що там тільки краплина гарячого напиту. Питаюче поглянула на нього.

— Тут дуже мало... Ви більше змучились. Вам треба випити.

— Я дякую. Мені не треба — заявив переконуюче. Його слова задзвеніли так наївно для неї, що примусили її піднятися і присунути до нього. Ще раз потрясла пляш-

кою і притулила її до уст. Бачив, що випила дещо. Але тоді звернулася вона до нього і не питаючи, приткнула шийку до його губ.

— Пийте...ф — наказала і Сильвестер, що звичайно був би розсіяним на такий наказ, випив слухняно, як дитина. Вона подякувала йому одним лиш поглядом і замкнувши пляшечку, віддала її йому. А потім, розглядалась довкруги, по самітих копчиках снігу, по сумних, поважних смереках лісу.

— Ходімо звідсіля... Ми ще маємо таку далеку дорогу...

— Звідки ви знаєте...? Ви ж тут перший раз.

Глянула кудись перед себе задумано.

— Так... тут я перший раз... Але дорогу цю я знаю... (Дальше буде).

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

ШАНОВНІ ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ! Ви дістали листа з проханням, щоб кожний і кожна з Вас придбали для Союзу бодай по одному членові. Отже не забувайте на цей заклик своєї організації і відгукніться на нього таки зараз, таки ще цього місяця, бо тільки в такий спосіб зможемо збільшити Союз до 50,000 членів ще до кінця цього року!

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ В БРАЗИЛІЇ

відбувся у Куритібі, в днях 6. і 7. липня 1947. У першому ряді сидять зліва направо (при особах подано їх уряд в організації „Товариство Прихильників Української Культури“): Олександр Колодинський, перший секретар; Ю. Сисак, ревізійна комісія; о. м. Іванів, голова; П. Моркотун, перший заст. голови. І. Горачук, другий секретар; Ольга Горачук, ревіз. комісія; Надія Шульган, ревіз. комісія; інж. С. Волошин, другий заст. голови; С. Редька, ревіз. комісія.

Помер краший син Гуцульщини

(Над свіжою могилою поета Миколи Матієва-Мельника, що помер мин. місяця в Нью-Гейвен, Конн.)

Це ще так недавно, здається, вчора, Ти промовляв у Зальцбурзі на могилі поета сенатора о. Татоміра, пок. письменника Авеніра Коломийця, сенатора і б. міністра внутрішніх справ ЗУНР д-ра І. Макуха... А слово Твоє було мов кричило, як легіт легке. Ти умів так промовити до людського серця, що ридання прямо потрясло народом, що слухав. Ти був поет.

Минулого тижня дійшла нас вістка, що і Ти вже в могилі. Ой, що раз то більше, такі трохи забавляють нас тих могилах наших визначних людей по чужих кладовищах...

Ще нема чотири місяці, як Ти приїхав сюди зі скитальщини. А так співніс Ти сюди. Чи прочував Ти свій кінець?

Тебе тут в Америці любонь і мало хто знав. Хіба що з Твоїх поезій хто згадував собі Тебе, бо їх тут багато перекладали у книжках і часописах.

Я теж не можу надто багато написати про Тебе, бо і я раніше знав Тебе тільки через Твої вірші. В них було тільки жару і великої любові Батьківщини, що ми, юнаки, читали їх усе з палаючими очима, запертим віддихом. Іх теж чув я не раз на різних святах, коли їх декламували.

Аж на скитальщині ми познайомилися ближче. Тоді Ти розказував мені мимомолом, дещо з дороги Твого тернистого життя останніх днів. Тобі мабуть було вже років 57. Коли б не іскри молодості, якими жевріли завжди Твої очі, я сказав би, що Ти був уже дуже утомленою людиною. Життя ледви світилось із Твого поблідлого лица. Годилося би Тобі спочити вже було, а не валились по скитальських таборах.

Та і то вже було не найгірше. Ти розказував мені про себе таке, що аж жак було слухати.

Під кінець війни, коли до Галичини наближались большевики, Ти був професором гімназії в Коломиї. Покуття і Гуцульщину мали „захистити“ перед червоними мадяри, німецькі союзники. Вони ж так захищали, що у першій мірі мордували українське населення. Мовляв, вони допомагають большевикам. Стара їх пісенька, знала ще з першої світової війни.

Ти розказував мені, як Ти з дружиною і двома доньками, молодший Оленці було ледви 2 роки, ледви з душею втік з поміж мадярських куль. Як Ти просидів у вочий ямі в лісі у Карпатах два тяжкі, обідрані, голодні дні. Як Ти відтак, перебраний у жebraцьке гуцульське плаття, ледви з одним вузликом на плечах виврявся з того пекла.

Відтак як круговиж фронтів захопив Тебе у свої кліщі, і як

запис Тебе з дрібними діточками у подтертих гуцульських штанах, крисані і лаптах аж до Відня.

— Гей, май брє! — як то Ти оповідав. Ото було життя.

А відтак примусові роботи в Німеччині. Ідучи до Американського консула в Мюнхені, Ти показував мені документи, де Ти не працював, ваки прийшли американці: дроворуб у лісах зимою, замітач вулиці у Целі ам Зее, робітник на залізничній дорозі і таке інше. А відтак у таборі для скитальців. І там не такі гаразди були. Кілько разів, я знаю, жадний Ти був кусця пісного хліба.

Людина справді дуже багато може витримати. І Ти витримав те все, але в чотири місяці після приїзду сюди — помер...

Шкода... Кільки скарбів для української культури міг Ти ще дати — Володарю Слова. Кільки молодечих душ міг Ти ще вивести на правді шлях — Учителю...

Ти був справжній поет. Інші турбувались як перевезти свої речі, що будуть їсти, що будуть робити. Ти мав одну журбу перед виїздом до Америки: як перевезти свої дві збірки поезій, які Ти написав останніми часами, бо дехто лаяв Тебе цензурою. Ти їх довів сюди напевно. Але чи побачуть вони тут світло денне?

Ти був справжній учитель. Тямлю, Ти не тільки учив у таборі молодь української мови і літератури. Ти, де лиш міг, кровю свого серця кликав

до своїх братів — скитальців, щоб закинули суперечки, боротьбу взаємну через дурниці, бо це нас здає, а коли прийде час, сил не стане.

Чи пригадують собі там у Австрії Твої слова-перли ті, що іноді за Твоє відверте і сміливе слово і каменем на Тебе кидали та зневажали Тебе?

Я певен, що коли вістка про Твою смерть дійде до сотень тисяч скитальців у Австрії, Німеччині, до тих тисячів Твоїх учнів і учениць, до тих сотень Твоїх приятелів по перу, по педагогічній роботі, по збруї, — вона мов гураган потрясе ними.

І де лиш горстка їх, усіди споминуть Тебе сердешним словом, зраненим жалем серцем.

Тільки там, де Тобі найлюбше було б, на Твоїй рідній Гуцулі, у родинному Яблоніві, там не скоро згадають Тебе. Бо вістка про Твою смерть мабуть дуже довго ітме туди...

Але як дійде, то вона, оця бідна, обідрана, зганьблена земля українська, гуцульська, найголосніше заговорить за своїм Співцем. Бо він любив її як свою найкращу маму, а вона його як свого найлюбішого Сина.

Ой голосили б у Яблоніві трембіти, коли б так їм тепер там можна ридати...

УВАГА! НЬЮАРК, Н. ДЖ. УВАГА!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

відділ в Ньюарку, Н. Дж.

улаштує

ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 18. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 18, 1947)

В УКРАЇНСЬКІЙ СІЧОВІЙ ГАЛІ

Що пишуть про „Свободу“

Пересилаючи свої жертви на пресовий фонд „Свободи“, країни, а приятелям у біду треба помагати. Що „Свобода“ в біді, це я, як головний контролер У. Н. Союзу, добре знаю. Та й без цього кожний хіба розуміє, що за 30 центів місячно ніхто не втне такого чуда, щоб видавав щоденну газету, особливо тоді, коли на 47,000 членів У. Н. Союзу тільки яких 10,000 платять і тих 30 центів. Решта діти, молодь, жінки Союзівців, себто ці, що є звільнені від передплати. Тому, якщо хочемо „Свободу“ далі мати та її читати ще довгі роки, скріпим її надшарпані фонди.

Роман Глодуненко, Рочестер, Н. Й.: Сьогодні одержав я Вашого листа в справі добровільного доповнення передплати „Свободи“, згідно з тим, як було ухвалено на останній Конвенції У. Н. Союзу. Не гаючи часу пересилаю в цьому листі два долари та бажаю якнайкращого успіху.

Василь і Анна Дубій, Скентон, Па.: Я, Василь Дубій, складаю щире подяку У. Н. Союзу за допомогу в сумі \$25 з Фонду Запомогового, уділену мені за це, що був тяжко побитий при праці в майні й о-оставав три місяці без роботи. Тепер з цієї допомоги засилаю \$2 на пресовий фонд „Свободи“, щоб вона далі голосила наше рідне слово й далі боролася за наше рідне.

Інж. Степан Куропас, Шікаго, Іл.: Гол. контролер У. Н. Союзу: Читаю „Свободу“, як то кажуть, від дошки до дошки, кожного дня, від часу мого приїзду до Америки, себто від 1927 року. Пересилаю на її пресовий фонд \$10. Пересилаю в такому переконанні, що „Свобода“ собі на це заслужи-

ла, бо завжди була і є добрим приятелем американських учнів доплачуючи до передплати, багато наших читачів надсилає водночас свої завваги чи побажання. Дещо з цього передаємо:

Павло Стадник, Трентон, Н. Дж.: З нагоди річниці 40-літнього читання „Свободи“ засилаю \$10 як відплату за це, чого за ці роки навчився з нашої рідної газети. „Свобода“ була для мене школою, а другу дала мені земля Вашингтона. Хай живе „Свобода“, хай живе Батько „Український Народний Союз“! Дай Боже, щоб вони діждались за свою вірну службу українському народові цього, до чого вони весь час змагали і змагають: Воскресення Самостійної України.

Дай Боже, щоб ми усі цього діждались. Та заки це станеться, стіймо вірно при нашій „Свободі“, бо вона — це наша рідна Матір.

Інж. Степан Куропас, Шікаго, Іл.: Гол. контролер У. Н. Союзу: Читаю „Свободу“, як то кажуть, від дошки до дошки, кожного дня, від часу мого приїзду до Америки, себто від 1927 року. Пересилаю на її пресовий фонд \$10. Пересилаю в такому переконанні, що „Свобода“ собі на це заслужи-

ла, бо завжди була і є добрим приятелем американських учнів доплачуючи до передплати, багато наших читачів надсилає водночас свої завваги чи побажання. Дещо з цього передаємо:

Павло Стадник, Трентон, Н. Дж.: З нагоди річниці 40-літнього читання „Свободи“ засилаю \$10 як відплату за це, чого за ці роки навчився з нашої рідної газети. „Свобода“ була для мене школою, а другу дала мені земля Вашингтона. Хай живе „Свобода“, хай живе Батько „Український Народний Союз“! Дай Боже, щоб вони діждались за свою вірну службу українському народові цього, до чого вони весь час змагали і змагають: Воскресення Самостійної України.

Дай Боже, щоб ми усі цього діждались. Та заки це станеться, стіймо вірно при нашій „Свободі“, бо вона — це наша рідна Матір.

Інж. Степан Куропас, Шікаго, Іл.: Гол. контролер У. Н. Союзу: Читаю „Свободу“, як то кажуть, від дошки до дошки, кожного дня, від часу мого приїзду до Америки, себто від 1927 року. Пересилаю на її пресовий фонд \$10. Пересилаю в такому переконанні, що „Свобода“ собі на це заслужи-

ла, бо завжди була і є добрим приятелем американських учнів доплачуючи до передплати, багато наших читачів надсилає водночас свої завваги чи побажання. Дещо з цього передаємо:

Павло Стадник, Трентон, Н. Дж.: З нагоди річниці 40-літнього читання „Свободи“ засилаю \$10 як відплату за це, чого за ці роки навчився з нашої рідної газети. „Свобода“ була для мене школою, а другу дала мені земля Вашингтона. Хай живе „Свобода“, хай живе Батько „Український Народний Союз“! Дай Боже, щоб вони діждались за свою вірну службу українському народові цього, до чого вони весь час змагали і змагають: Воскресення Самостійної України.

Дай Боже, щоб ми усі цього діждались. Та заки це станеться, стіймо вірно при нашій „Свободі“, бо вона — це наша рідна Матір.

Інж. Степан Куропас, Шікаго, Іл.: Гол. контролер У. Н. Союзу: Читаю „Свободу“, як то кажуть, від дошки до дошки, кожного дня, від часу мого приїзду до Америки, себто від 1927 року. Пересилаю на її пресовий фонд \$10. Пересилаю в такому переконанні, що „Свобода“ собі на це заслужи-

ла, бо завжди була і є добрим приятелем американських учнів доплачуючи до передплати, багато наших читачів надсилає водночас свої завваги чи побажання. Дещо з цього передаємо:

Павло Стадник, Трентон, Н. Дж.: З нагоди річниці 40-літнього читання „Свободи“ засилаю \$10 як відплату за це, чого за ці роки навчився з нашої рідної газети. „Свобода“ була для мене школою, а другу дала мені земля Вашингтона. Хай живе „Свобода“, хай живе Батько „Український Народний Союз“! Дай Боже, щоб вони діждались за свою вірну службу українському народові цього, до чого вони весь час змагали і змагають: Воскресення Самостійної України.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж добровільну доплату до передплати „Свободи“, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: Ч. 3.	Відділ:	Жертва:
Відділ:	Жертва:	153 Дмитро Семота 2.00
Д-р Василь Галич, жертва	\$10.00	158 Ілія Пагун 2.00
Stanley Roketenetz	5.00	170 Петро Левинський 2.00
Стефан Блюховський	3.00	172 Василь Панасик 2.00
Роман Ватичинський	2.00	194 Микола Марків 2.00
Василь Воробець	2.00	204 Дмитро Галич 3.00
Новак Петро, передплатник	2.00	204 John Niello 5.00
Петро Слободюк	2.00	204 Сем Савка 3.00
Стефан Керницький	2.00	204 Осип Садницький 2.00
Михайло Мигас	2.00	204 Василь Голубович 2.00
Яків Зікало	2.00	204 Кудрик Осип 2.00
Григорій Телетник, передп.	1.25	213 Т. Задеренька 3.00
Анна Залевська	1.00	221 Петро Лідик 2.00
Михайло Марків	.50	221 Филип І. Васильовський 2.00
5 Дмитро Сембай	5.00	227 Марія Толопо 5.00
5 Іван Карпур	2.00	230 Pelagia Osashe 1.00
13 Іван Урбан	2.00	234 Андрій Савка 2.00
25 Василь Авраменко	5.00	256 Худак Микола 2.00
25 Володимир Олейко	2.00	256 Яків Махно 2.00
45 Ілія Манчур	2.00	270 Стефан Гладкий 5.00
45 Михайло Матоліч	2.00	292 Іван Каменецький 3.00
58 Демян Матвієв	2.00	292 Стефан Гальчинський 2.00
63 Драган Осип	5.00	292 Андрій Кривий 2.00
65 Яків Красновський	2.00	296 Ілія Деркач 2.00
66 Willis Dyzko	2.00	316 Роман Гладуненко 2.00
69 Іванна П. Бенцал	5.00	338 Іван Адамів 4.00
69 Е. Парницький	3.00	338 Франко Янковський 4.00
76 Michael Zidonik	3.00	338 Кароль Глоць 2.00
78 Василь Кіселія	1.00	342 Іван Маркович 2.00
106 Василь Любас	2.00	350 Семен Панасюк 2.00
117 Василь Зибікевич	5.00	361 Накупницький Петро 5.00
123 Василь і Анна Дубій	2.00	361 Петро Левків 2.21
130 Михайло Стец	2.00	361 Роман Придаткевич 2.00
133 Андрійчин Микола	2.00	364 Іван Базиль 2.00
138 Петро Галуз	1.00	364 Бухаровський Франко 2.00
143 Гривіський Петро	2.00	372 Іван Лютий 1.00
145 Григорій Сенків	2.00	379 Василь Ніколаїшин 2.00
147 Charles Kashenick	2.00	403 Іван Москальчук 2.00
155 Іван Добрянський	5.00	452 Марія Білик 5.00
155 Карпо Будник	2.00	455 А. М. Филітчук 2.40
158 Михайло Бен	2.00	455 Анна Харіш 2.00

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Іван Заблоцький, делегат на Третій Конгрес від Українського Демократичного Клубу в Гемт-ремк, Міш., переслав \$232, а саме, \$160 як жертву Клубу, а \$72 зі збірки. Жертвували: Іван Заблоцький, Василь Холевка, Еміліан Заблоцький, Іван Павлюк, Юрій Шемко, Петро Бук, Ілія Голанда по \$5; Д. Шаламай, М. Кулинич, І. Чайковський, Г. Герман, В. Воронівський, Р. Ганиш, С. Білиця, Л. Бабій по \$2; І. Чупка, М. Бабій, Б. Демчина, Г. Василько, А. Холевка, І. Купер, Н. Петрук, М. Шаран, І. Рудик, В. Топольницький, І. Шаран, С. Бугай, Д. Цегельник, В. Оліник, М. Прихитко, Т. Шаран, І. Крупка, В. Крупка, А. Чупка, Н. Тиро, І. Стасюк по \$1.

УВАГА! Українці Америки і Канади! УВАГА!

ПОВІДОМЛЕННЯ

Цим повідомляю українське громадянство, а зокрема бувших моїх ТАНЦЮРИСТІВ, що покинули тут школи і тих, що тепер прибули зі скитальщини, а далі теж і мистецькі сили, як музикантів, співаків, диригентів, артистів, малярів і осіб, що займаються народним мистецтвом, — що я за допомогою свідомих українських і американських патріотів — приступаю до підготовки величавих історичних вистав „ГЛЮРІ ТУ АМЕРІКА анд ЮКРЕЙН“

Ці вистави почнуться з американської столиці, з ВАШИНГТОНУ, а закінчаться у світовій фільмовій столиці ГОЛІВУДІ, де має бути організований

Американсько Український Культурний Осередок з якого наші таланти могли б розносити добру славу про Україну і Америку.

ДЛЯ ЦЬОГО ЗВЕРТАЮСЯ ДО ВСІХ З ТАКИМ ПРОХАННЯМ:

- 1) По всіх містах Америки, Канади і інших країн, бувших танцюристи і ті, що були моїми інструкторами, повинні негайно відновити ШКОЛИ УКРАЇНСЬКИХ ТАН-КІВ і також танкові клуби та навчати зв'язки з музикантами і хорами.
- 2) Зорганізувати КОМІТЕТИ для цих свят.
- 3) Усіх прибуваючих скитальників, які хотіли б взяти ІНСТРУКТОРСЬКИЙ КУРС, а також тутешніх бувших танцюристів, прошу звертатися у цих справах на नि-ше подану адресу:

Теж звертаюся до всіх наших церковних і світських організацій та їх про-відників і прошу їх, щоб пішли на зустріч цьому великому ділу. Прощу всю аме-риканську молодь українського походження, щоб пішла лавами до школи Україн-ських Танків. Молодь знає, яку прислугу зробив наш танок для розголосу укра-їнської справи. Як раніш ми виконали свої національні обов'язки з честю, так і тепер поможемо здійснити ще одно велике діло, так, щоб всі ми могли в скорому часі оглядатися першу Українську Танкову Академію у Голівуді, а все це на честь і славу нам усім, на славу Америки і України.

По інформації можна вдатися перше на адресу тимчасового осідку: В. Авраменко, 527 Секенд Евеню, Пітсбург, Па., або:

554 N. HARVARD BLVD, HOLLYWOOD, CAL.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В НЬЮАРКУ, Н. ДЖ.

Повідомляємо урядників і членів відділів 14, 27, 76, 133, 152, 219, 240, 272, 322, 359, 371 і 413 У. Н. Союзу, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

згаданих відділів відбудуться

В ПЯТНИЦЮ, 24. ЖОВТНЯ (OCTOBER 24, 1947)

В UKRAINIAN CENTER, 181 WILLIAM ST., NEWARK, N.J.

Маємо важні організаційні справи до обговорення і вирішення, а тому урядники й члени вище поданих відділів повинні конче прийти на ці збори. На збо-рах буде прийнятий головний секретар У. Н. Союзу Д. Галич.

Іван Романишин, гол. радний У. Н. С.

Закарпатське оповідає

Нижче подаємо уривок з оповідання з закарпатського українця, що втік із советських пазурів. Беремо ці рядки з більшої (недрукованої) праці п. М. Філомелі.

Цілий рік сорок п'ятий ходили енкаведисти від хати до хати, ніби купувати чи то солонини, чи яєць, чи яблук. Ходили та питали у людей від найменшого до найстаршого. Хто живий був та міг говорити, того й питали: і чоловіків, і бабів, і дітей...

Питали за всіх сусідів навкруги і казали:

— Не треба ні до очей говорити, ані свідків не треба, не треба й статчиків, треба тільки сказати прізвище чи небудь і номер дому його. І все... І ніхто й не знав, хто на кого писав... Бо такий закон советський...

А питали оці слова:

— Хто був проти комуністів? Хто є тепер проти комуністів, чому не любите закон комуністський? Хто був у 1939 році сівовик? Хто хотів би Самостійну Україну? Хто є демократ і хотів би демократії? А хто утік до лісу, як побачив нові, советські закони? А в кого є будьяка родина за кордоном, на заході у демократичних державах? Хто плакав, як почув, що вже прийдено Закарпаття до Росії? А хто говорить, що у Росії недобре? Хто говорить за війну? Хто говорить за Америку чи Англію?

І багато такого всякого питали. Та ще казали, що коли хто декому викаже, що його розпитували за сусідів про такі справи, так тоді така особа з родиною на Сибір піде...

Отак людей застрашили, щоб ніхто нікому нічого не казав та мовчав...

Отож, цілий рік ходили отак енкаведисти і списували усі ці дурниці.

А то ще траплялося й таке. Прийде енкаведист до когось та й говорить:

— Он там, отой сусіда, про тебе казав оте й оте...

І наговорить йому бідолаші якоїсь там небиліси. А той, до кого це звернено, розпалиться та й почне того сусіда, ніби свого справжнього ворога, всіляко чорнити. А енкаведист усе те записує, все записує та ще й підписатися потім скаже...

А після того іде отой енкаведист до того, вже справді очорненого, сусіда та й говорить йому:

— А слухай но, що то на тебе понаписував твій сусіда: ти й ворог советського війська, ти й з фашистами братався, ти й... та й навичити йому такого, що той аж за голову схопиться. А потім як роззлоститься, та як почне про того сусіда всячину верзти і про те, що було, а ще більше про те, чого ніколи не було. А енкаведистові цього тільки й треба. І він все те списує та списує...

Отак один на одного наго-

ворив, один другого почорнював... Я вже казав, що багато людей один одного почорнювали чи через сварку, чи ради користи, чи зо страху перед власним лихом.

А хто на кого написав — ніхто не знає. І не скажуть, хоч і допитуйся! А хто заступає один другого — і того заберуть...

І в кожному селі так захищали людей, як чорти грішні душі!

Фашистів забрали ще тоді, як фронт до нас вернув, а тепер брали тих, що їх написали енкаведисти за цілий рік.

Брали великих господарів та тих, кого будь-хто очорнював.

Забрали та вивозили й тих, хто мав родичів за кордоном, або в кого рідні до лісу пішли. Особливо списували та карали тих, що у тридцять дев'яту роки у сівовиках були.

Так само, як це й маляри раніше робили.

Забрали та вивозили й тих, хто був раніше у якійсь демократичній партії, або про когось сказано, що він ніби націоналіст.

Забрали та вивозили поспіль усіх наших інтелігентних культурних людей. Бо на них написали гріхів, яких тільки хотіли і скільки хотіли!

І третю частину людей нараз вивезли.

А куди ж їх дівано всіх? Малолітні діти, кажуть, до школи комуністської, до Росії, а жінок й чоловіків — до Сибіру, до фабрик.

Розділять, повезуть, і вже чоловік не знає ані за свої діти, куди їх подіти, ані за жінку свою, що з нею сталося... Як у воду впали... Так пропали...

У кого з них було велике господарство, то те господарство до колхозу йшло, а в кого мале — то комуністи сілських поміж себе ділили.

Від цієї большевицької душогубної катастрофи утікали люди, куди виділи...

Котрі до лісу, котрі — по за кордоном. Той до Румунії, той до Угорщини, той до Чехії...

Та скрізь їх вилловлювали, хапали і назад, до Сибіру...

Але з тих людей, що тікали за кордон, то третину постріляно на кордоні...

Отож, дехто у селі думає, що той або той чоловік десь у Чехії, або в Угорщині, або що, а він забитий. Бо кордон подекуди електричним дотом загорожено. А крізь ліси протягли дротяну лінію на 10 метрів широко. Натягнуто ж той дріт на 10 сантиметрів над землею. А на тих дротях нависано міни, такі як із смерек шишки...

Подекуди заєць ступить на той дріт, то вже міна й вибухла. А вже про людину й не кажи... І заб'є! Бо на 20 метрів навкруги себе досягає.

А на 50 чи там 100 метрів один від одного сидять замасковані прикордонники. Отак, як на фронті... А з ними ще й великі пси-вовчаки, такі, що на два-три кілометри й поза-

кордоном слідом здогонять чоловіка.

Отож, як ота міна не вбе того що тікає, то сторожу та собак згадує. А тоді вже важко йому від своєї біди втекти! Або застрілять бідолашу, або собаки загризуть...

А ті солдати прикордонні радо застрілять усякого втікача, бо все від мертвого заберуть, і убрання знімуть, і взуття стягнуть, а потім іншим продадуть.

І багато отак було вбито людей по лісах! Тисячі! Бож вільно й було стріляти на чотири кілометри при кордоні, і по ту сторону і по цю сторону.

А скільки є тих людей забитих, то ніхто того й не знає! Тільки дуже-дуже багато було їх усюди!... (У. Вісті).

М. Філомелі.

Шукають своїх рідних

УВАГА! Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо апочатку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

11,826 Красівський Івана, Сухорська Аніи і Марії від Еліаш Параски доньки Красівського Петра з с. Віліка (Сянік).

11,827 Данилів Степана з с. Бенківці (Рогатин), Тимошик Марії з с. Дев'ятиків (Бібрка) від Данилів Василя.

11,828 Камінський Володимира з с. Корчів (Рава Руска) від Химко Володимира.

11,829 Місеський Миколи і Юсифа з с. Виткова (Белз) і Катерини (Гаврилів) від Лісенька Олени дочки Михайла.

11,830 До країнців і знайомих міста Тернополя від Мачула Григорія просить о афідавіт із скитальцями.

11,831 До країнців з с. Соколівка (Золочів) і до знайомих з с. Сасова (Золочів) від Мандибура Темотія і його жени, просить о афідевіт.

11,832 Босак Григорія з с. Поляни (Добромиль) від Манько Володимира.

11,833 Канюк (Канюк) Василя з с. Горожанка (Підгайці) від Морозовського Григорія.

11,834 Лисик Леона з с. Ладиного (Лісько) Котинський Степана з пов. Добромиль від Глинянського Теодора.

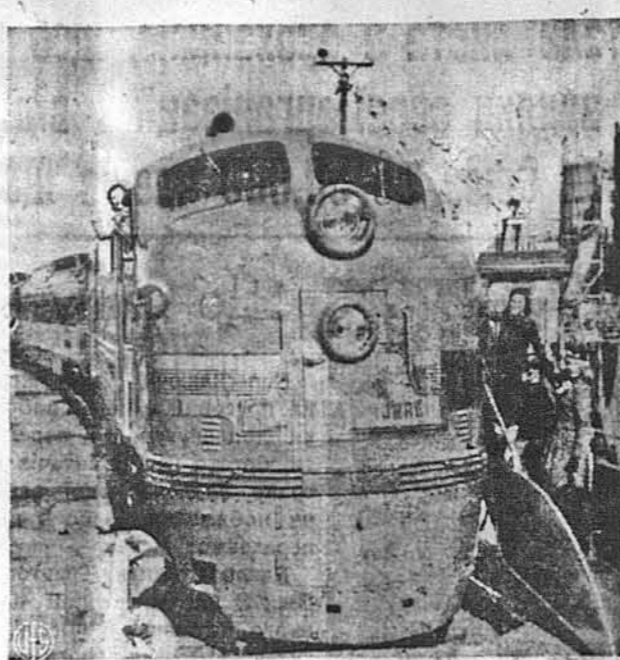
11,835 Андрійчук Дмитра з с. Грабівця (Станіславів) від Андрійчук Василя.

11,836 Сабандин Терентія з с. Расава (Київської обл.) від Недзельська Палагії.

11,837 Богачевський Володимира від Кульчицька Олени (сестри тіт.).

11,838 До рідних та односельчан з с. Божикова (Підгайці) від Осадця Марії (Кудла).

11,839 До односельчан з с. Лукавця Вишня (Стрий) від Подільник Михайла. Пишіть та по змозі допоможіть мені на скитальцях.

„ЗАВТРИШНЯ ЗАЛІЗНИЦЯ”. — Джеренал Моторс мали вже перед війною цілий новий модернізований з новими машинами і вагонами. Тепер це починає здійснюватися. На картині бачимо один з таких нових, модернізованих поїздів. Харчові й гостинні вагони мають стелі зі скла.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 7. жовтня 1947 р. помер у ві. році жінка ІЛІЯ ШЕВЧУК,

довголітній член Бр. св. Петра й Павла, від 383 У. Н. Союзу в Бріджпорт, Па.

Покийний походив з села Воробків, повіт Збараж, Галичини. Пошився у шлюбі з женою Василиною і сніх сніх, три дочки і 5 синів, усі є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся в суботу, 11. жовтня в церкві св. Петра й Павла в Бріджпорт, Па. — В. Р. П. І. Грозинський, секр.

Дня 6. жовтня 1947 року помер ТЕОДОР НАДЖОБА,

довголітній член Тов. Запорозька Січ, від 67 У. Н. Союзу в Ансоні, Конн.

Покийний походив з села Бучине, повіт Тернопіль, Україна. Пошився у шлюбі з женою Анною і дочку Анастасію Милек.

Похорон відбувся в суботу, 8. жовтня, в церкві св. Петра й Павла в Ансоні, а відтак на цвинтарі св. Петра й Павла в Дербі, Конн. — І. Р. П. І. Пиріг, секр.

ПОДЯКА

МАРІЯ ВІЛЬЧИНСЬКА.

складала широкі подяку зарядові У. Н. Союзу за таке швидко призначення чека, котрий став мені великою поміччю в такій випадку.

Взявши тих, котрі ще не стоять в У. Н. Союзі, щоб вступили в його члени, бо тільки У. Н. Союз потягне в нещасть.

Також широкі подяку Родина складає Зарядові Тов. Зап. Січ і цілому Тов. Всім тим, котрі прийшли з близькою і далекою на похорон мого мужа та потішали мене через цілий час.

Хай Бог Вам винагородить! МАРІЯ ВІЛЬЧИНСЬКА.

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa. В запиті просимо конкретно подати групу і число.

Кожний, хто бажає, щоби прислано ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі” безплатно, хай вишле таке оголошення впродовж 14 днів.

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE.

P. O. Box 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

Хто бажає, щоби прислано ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1½ цалів в одній колонії, коштує \$1.00.

Адм. „Свободи”.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж. — Бр. св. Івана Хрестителя, від 270. Повідомляємо своїх членів і членів, що місячні збори відбуваються в суботу, 15. жовтня, в годині 7:30 вечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт-уа. Просимо членів прийти на час. — П. Лиховський, рек. секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 252. Відбудуться в суботу, 19. жовтня, в годині 12. Попередж. в парокіальній галі укр. прав. церкви св. Володимира при Кортез і Саклей Бул. — І. Мегас, прес.; М. Батюк, секр.

ПІЛМЕРТОН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. О. Ніколая, від 369, що місячні збори відбуваються в суботу, 19. жовтня, в годині 5:30 вечір, в галі церковній. Взявемо всіх членів конче прийти на збори, бо маємо важні справи, і просимо вприваті залегти вкладки. — Уряд.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Ів. Франка, від 83. Повідомляємо своїх членів, що місячні збори відбуваються в суботу, 19. жовтня, в годині 7. Просимо членів прийти на ці збори, бо є багато важних справ до погодження. Довгочасні члени візьмемо вприваті свої вкладки. — С. Чорномаз, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodge 112 will hold its monthly meeting Sunday, October 19, in Sts. Peter & Paul Church hall, after 3rd Mass. We urge all members who are in arrears in dues to please attend. — E. Lufik, Pres.; H. Proc. Treas.; R. Jacobic, Sec'y.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. Ніколая, від 175. Повідомляємо всіх членів, що місячні збори відбуваються в суботу, 19. жовтня, в годині 7. Просимо членів прийти на час, бо маємо важні справи до погодження. Напоминаємо довгочасних членів вприваті свої заборги. — В. Братусь, прес.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

АСТОРІЯ, Л. АП. — Місячні збори Бр. св. О. Ніколая, від 5, відбуваються в суботу, 18. жовтня, в год. 7:30 вечір, в галі У. Л. Клобу, 31-14 — 30 Еве. Просимо всіх своїх місцевих і позаміських членів і членів явитися на ці збори, бо маємо важні справи до рішення. Буде звіт конгр. комісії за третій квартал. Відділовий уряд просить вас допомогти організувати нових членів. На наш відділ призначено 1. канцелярії У. Н. Союзу зорганізувати 17 нових членів. Кожний член повинен старатися приєднати нового члена до У. Н. Союзу. — З уряд: М. Галан, прес.; Г. Василік, кас.; П. Бабич, секр.

Реальності:

купна, продажі і виміни

УВАГА! Бюро Реально-

стей, Аскурації і Нотаріальне

завжди є на услугі тим, котрі бажають КУПИТИ, ПРОДАТИ або ЗАМІНЯТИ ДІМ, ФАРМУ, ЛОБИ без різниці де і якої величини. БІЗНЕСИ як ГРОСЕРІІ (Делікатесен), САЛЮНИ (Bar & Grill), РЕСТАВРАЦІЇ, CANDY STORES, і т. ін.

Як хочете забезпечити свої меблі від вогню, ДІМ, АВТО або інші речі, зголосіться з довірою до нашого БЮРА РЕАЛЬНОСТЕЙ і АСКУРАЦІЇ, а будете сто процентно обслужені чесно і факхово.

НОВИЙ АДРЕС: J. TANSKI - J. DYCZKO 438 E. 9th St., GR. 7-7046 при Avenue A New York 3, N. Y.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЙОГО

форієрська робітня

є тепер під числом

265 East 4th St.

BETWEEN AVES. B & C

New York City

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ і ПЕРЕРІВКУ та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ стиридж на літо.

Самий стиридж на літо 2% від сотні.

ТАРЗАН, ч. 1706. У глибину.

Саме тоді, коли Джена сумно шукала між тліючими пнями за тілом Тарзана...

...малпочоловік, тримаючи малого Кімбу на плечах, ускачав в воду з високої галузі.

Замашистий скок потягнув їх далеко під поверхню води...

...і переполоханий малий малпук затиснув свої руки довкола шиї пана з джунглі.

НОВИЙ ПРАКТИЧНИЙ

УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ

АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ

СЛОВАР

Найбільше уживаних слів в загальному житті, з поданням довідкової англійської вимови.

Зладив Г. ПІЯНКО.

Ціна 75 центів.

THE NEW PRACTICAL

UKRAINIAN-ENGLISH

— and —

ENGLISH-UKRAINIAN

DICTIONARY

giving the pronunciation of the most used English words in Ukrainian sounds.

By H. PLATSKO

Price 75 cents.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА”

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

КАТАЛОГ українських речей, ролі, нотів, книжок, якісилаєм даром на бажання. Інтересованих просимо писати: S U R M A 11 E. 7th ST., NEW YORK 9, N. Y.

ПОТРІБНО

ДО ПРАЦІ

КУШНІРСЬКИЙ ЗАКЛАД потребує жінок або чоловіків в середньому віці, не належачих до юні, до виконання (fisher) футер. Платити згідно з умовою. Голоситись від год. 9. рано до 9. вечір: 265 EAST 4th STREET, NEW YORK between Ave. B & C

КУПИТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

RAJCA MEMORIAL

Home for Services

WALTER RAJCA,

Funeral Director

Добра, шкоро і чесна обслуга

ПРИСТУПНІ ЦІНИ

SERVING ALL NEW JERSEY

TWENTY FOUR HOUR SERVICE

617 BROADWAY

Newark 4, N. J.

HUMBOLDT 3-4817

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVE.

NEWARK

and IRVINGTON, N. J.

Even 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗНАКАТО

Завжди щадіть деше

з вашого забезпечення.

Ми укладимо прекрасний ЦІЛИЙ

ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смерті в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий заклад в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

UKRAINIANI ПОГРЕБНИК

55 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-6763

225